

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 126/22

Luxemburg, 14 juli 2022

Arrest van het Hof in de gevoegde zaken C-59/18, Italië/Raad, en C-182/18, Comune di Milano/Raad, in de gevoegde zaken C-106/19, Italië/Raad en Parlement, en C-232/19, Comune di Milano/Parlement en Raad, en in zaak C-743/19, Parlement/Raad

De bevoegdheid om de zetel van het EMA en de ELA te bepalen komt toe aan de Uniewetgever en niet aan de lidstaten

Besluiten van de vertegenwoordigers van de lidstaten waarbij de nieuwe zetel van het EMA en de zetel van de ELA worden aangewezen, zijn politieke handelingen zonder bindende rechtsgevolgen, zodat daartegen geen beroep tot nietigverklaring kan worden ingesteld

Op 20 november 2017 hebben de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten de stad Amsterdam gekozen om Londen te vervangen als zetel van het Europees Geneesmiddelenbureau (EMA).

In juni 2019 hebben zij tevens besloten dat de nieuw opgerichte Europese Arbeidsautoriteit (ELA) haar zetel in Bratislava zou hebben.

Italië en de stad Milaan komen op tegen het besluit van de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten om de zetel van het EMA in Amsterdam te vestigen (C-59/18 en C-182/18) alsook tegen verordening 2018/1718¹, waarbij die zetel ná dit besluit in die stad is gevestigd (C-106/19 en C-232/19). Het Europees Parlement komt op tegen het besluit van de vertegenwoordigers van de lidstaten om de zetel van de ELA in Bratislava te vestigen (C-743/19).

In zijn arresten van heden **verwerpt het Hof (Grote kamer) al deze beroepen.**

Allereerst herinnert het Hof eraan dat handelingen die gezamenlijk worden vastgesteld door de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten niet kunnen worden onderworpen aan het krachtens artikel 263 VWEU door de Unierechter uitgeoefende wettigheidstoezicht.

Om dat toezicht uit te sluiten mag een dergelijke handeling echter niet in werkelijkheid een besluit zijn dat de Raad als instelling van de Unie heeft genomen.

Derhalve onderzoekt het Hof om te beginnen of de bevoegdheid om de zetel van organen en instanties van de Unie te bepalen bij de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten ligt, die daarover in onderlinge overeenstemming beslissen overeenkomstig de regel van artikel 341 VWEU, dan wel bij de Uniewetgever.

Het Hof oordeelt dat artikel 341 VWEU niet van toepassing is op de aanwijzing van de zetel van een orgaan of instantie van de Unie zoals het EMA en de ELA.

De bevoegdheid om te beslissen over de plaats van de zetel van het EMA en de ELA komt dus toe aan de Uniewetgever, die daartoe dient te handelen overeenkomstig de procedures die zijn neergelegd in de relevante Verdragsbepalingen.

¹ Verordening (EU) 2018/1718 van het Europees Parlement en de Raad van 14 november 2018 tot wijziging van verordening (EG) nr. 726/2004 wat betreft de zetel van het Europees Geneesmiddelenbureau (PB 2018, L 291, blz. 3).

Vervolgens is het Hof van oordeel **dat de besluiten die de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten respectievelijk in november 2017 en juni 2019 hebben genomen om de nieuwe zetel van het EMA en de zetel van de ELA aan te wijzen**, niet kunnen worden aangemerkt als handelingen van de Raad. Zij vormen integendeel gezamenlijke, in onderlinge overeenstemming door deze regeringsvertegenwoordigers genomen besluiten.

Aangezien de betrokken besluiten door de lidstaten zijn genomen op een gebied waarvoor de Verdragen niet in hun optreden voorzien, hebben zij geen bindende rechtsgevolgen in het Unierecht. Het betreft politieke besluiten **van de lidstaten, waartegen geen beroep tot nietigverklaring krachtens artikel 263 VWEU kan worden ingesteld**.

Wat de beroepen tegen **verordening 2018/1718** betreft, **wijst het Hof alle argumenten af waarmee de Comune di Milano en de Italiaanse regering betogen dat de prerogatieven van het Parlement zijn geschonden en dat deze verordening onrechtmatig is wegens een onregelmatigheid in de procedure die heeft geleid tot het besluit van de vertegenwoordigers van de lidstaten van 20 november 2017 om de stad Amsterdam als nieuwe zetel van het EMA te kiezen**.

Het Hof oordeelt in dit verband dat dit besluit een daad van politieke samenwerking is. Deze heeft geen bindende kracht die de beoordelingsbevoegdheid van de Uniewetgever zou kunnen beperken. Derhalve kan niet worden gesteld dat **het Parlement ervan heeft afgezien zijn wetgevende bevoegdheden uit te oefenen door zich gebonden te achten aan het betrokken besluit**.

Het Hof voegt daaraan toe dat indien het Parlement het oneens was met het politieke besluit van de lidstaten om de zetel van het EMA naar Amsterdam te verplaatsen, het had kunnen voorkomen dat dit besluit in een wetgevingshandeling van de Unie werd vastgelegd.

NOTA BENE: Het beroep tot nietigverklaring strekt tot nietigverklaring van met het recht van de Unie strijdige handelingen van de instellingen van de Unie. Onder bepaalde voorwaarden kunnen de lidstaten, de Europese instellingen en particulieren bij het Hof van Justitie of het Gerecht een beroep tot nietigverklaring instellen. Indien het beroep gegrond is, wordt de handeling nietig verklaard. De betrokken instelling moet in voorkomend geval de door de nietigverklaring van de handeling ontstane leemte in de regelgeving verhelpen.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De volledige tekst van de arresten ([C-59/18 en C-182/18](#), [C-106/19 en C-232/19](#), en [C-743/19](#)) is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170

Beelden van de uitspraak van de arresten zijn beschikbaar via "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106

Volg ons!

